

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผล การวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย อีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของชุมชน ในการรับบริการทางวิชาการจาก มหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนและกรรมการสภาตำบลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ และอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2530 จำนวน 279,772 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นำจังหวัดมาทั้งหมด 4 จังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ จากจังหวัด สุ่มอำเภอ โดยเลือก อำเภอเมือง 1 อำเภอ เพราะอำเภอเมือง เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยครูประจำจังหวัด ทุกจังหวัด อำเภออื่นอีก 1 อำเภอ รวมได้กลุ่มตัวอย่าง 8 อำเภอ จากอำเภอสุ่มประชาชน และกรรมการสภาตำบล ดังต่อไปนี้
ประชาชน ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Sampling) โดยใช้คร่าว เรือนเป็นหลัก จากสัดส่วนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างรวม 384 คน

กรรุมภารสภาดาบดล ใช้วิธีการลุ่มแบบแบ่งชั้น จากอาเภอลุ่มดาบดล โดยใช้เกณฑ์ 25 % กำหนดขนาดของลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน และ ใช้วิธีการลุ่มอย่างง่ายจากกรรุมภารสภาดาบดลในแต่ละดาบดล ได้ลุ่มตัวอย่างรวม 331 คน

รวมลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้ง หมด 725 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเมินค่า ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินค่าความต้องการรับบริการทางวิชาการของชุมชนจากสทวทยาาลัยอีสาน-ใต้ ในด้านการศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพ อนามัยและชีวิตครอบครัว พัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน กฎหมายและการปกครอง และการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่านตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับประชาชนและกรรุมภารสภาดาบดลที่ไม่ใช่ลุ่มตัวอย่างที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุง เป็นแบบสอบถามฉบับจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง 4 จังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยได้ให้เจ้าหน้าที่ปกครองส่ง และ เก็บรวบรวมข้อมูลคืนให้ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยส่งและรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS-X คือค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แล้วจึงนำมาเสนอในรูปแบบตารางและบทความ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพทั่วไปของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ และอุบลราชธานี สรุปได้ว่า ประชาชนทั้งหมด 353 คน เป็นชาย 277 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 เป็นหญิง 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 อายุของประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 38.0 มีอายุระหว่าง 40-50 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 25.2 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี สถานภาพการสมรสประชาชนส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 81.9 รองลงมาคือ ร้อยละ 12.5 ยังเป็นโสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 95.2 รองลงมาร้อยละ 4.8 เป็นตัวแทนของหัวหน้าครอบครัว ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 58.1 เคยผ่านการฝึกอบรม รองลงมาร้อยละ 41.9 ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมจากทางราชการ ส่วนใหญ่ประชาชนร้อยละ 32.6 เคยฝึกอบรมกลุ่มพลัง กนช. ทสพช. และ ลสชข. รองลงมาคือ ร้อยละ 17.5 เคยฝึกอบรมกลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 55.0 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาร้อยละ 14.4 ประกอบอาชีพรับจ้าง ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 55.5 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,500 บาท รองลงมาคือร้อยละ 27.8 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 1,501 - 3,000 บาท วุฒิการศึกษาสูงสุดของประชาชนส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.4 มีวุฒิประถมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 12.2 มีวุฒิมัธยมศึกษา ความสามารถในการอ่านหนังสือของประชาชนส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.2 อ่านหนังสือได้ รองลงมาคือร้อยละ 2.8 อ่านหนังสือไม่ได้ ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 85.0 ไม่เคยได้รับการทางวิชาการจากวิทยาลัยครู นอกจากนั้นมีเพียงร้อยละ 15.0 เคยได้รับการทางวิชาการจากวิทยาลัยครู

1.2 สถานภาพทั่วไปของกรรมการสภาตำบล สรุปได้ว่า กรรมการสภาตำบลทั้งหมด 300 คน เป็นชาย 261 คน คิดเป็นร้อยละ 87.0 เป็นหญิง 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 อายุของกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 45.7 มีอายุระหว่าง 40-50 ปี รองลงมาคือร้อยละ 31.7 มีอายุมากกว่า 50 ปี สถานภาพการสมรสของกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 93.6 รองลงมาคือร้อยละ 3.7 เป็นหม้าย ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 74.6 มีตำแหน่ง เป็นกรรมการสภาตำบล รองลงมาคือร้อยละ 9.7 เป็นประธานสภาตำบล ส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 83.0 รองลงมาคือร้อยละ 17.0 ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมจากทางราชการ กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.7 เคยฝึกอบรมกลุ่มพลัง กนช. ทสพช. ลสชบ. รองลงมาคือร้อยละ 43.0 เคยฝึกอบรมการเสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่น การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 80.0 ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือร้อยละ 6.7 ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 59.0 มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 1,500 บาท รองลงมา คือร้อยละ 28.7 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 1,501 - 3,000 บาท ในด้านวุฒิการศึกษา สูงสุด กรรมการสภาตำบลร้อยละ 86.1 มีวุฒิสถูกระดับประถมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 9.3 มีวุฒิสถูระดับมัธยมศึกษา ความสามารถในการอ่านหนังสือส่วนใหญ่ร้อยละ 97.7 อ่าน หนังสือได้ รองลงมาคือร้อยละ 2.3 อ่านหนังสือไม่ได้ กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 84.7 ไม่เคยได้รับการทางวิชาการจากวิทยาลัยครูมีเพียงร้อยละ 15.3 ที่เคยได้รับ บริการทางวิชาการจากวิทยาลัยครู

2. ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากสวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ในด้านต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากสวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล (ดูตารางที่ 54) รวมทั้งด้านอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68$, 3.67) และประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมาก ที่สุดคือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและ การปกครอง ($\bar{X} = 3.80$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการพัฒนา ชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.67$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.49$) และด้านการ รักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.49$) ตามลำดับ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 3.88$) ด้านการพัฒนา ชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.68$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียดของเรื่องในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

- 1) ด้านการศึกษา ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการบริการด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนกรรมการสภาตำบลมีการรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการบริการด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการบริการมากที่สุดคือ การจัดการศึกษาแก่ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้ ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือ ที่อ่านหนังสือหรือห้องสมุดประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการบริการมากที่สุดคือ ที่อ่านหนังสือหรือห้องสมุดประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ ความรู้ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.82$)
- 2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการบริการทางวิชาการด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, 3.90) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการบริการมากที่สุดคือการป้องกันโรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ การคัดเลือกพันธุ์พืชที่ดี ($\bar{X} = 4.10$) ส่วนเรื่องที่กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการบริการมากที่สุดคือการรักษาและปรับปรุงดิน ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ การป้องกันโรคระบาดพืช ระบาดสัตว์ ($\bar{X} = 4.14$)
- 3) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการบริการทางวิชาการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, 3.64) ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้สอดคล้องกันว่าเรื่องที่ชุมชนต้องการบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.01$, 3.93) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการบริการรองลงมาคือ การบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนเรื่องที่กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการบริการรองลงมาคือ การสุขภาพ และอนามัยในบ้าน เช่น แนะนำการทำส้วม ($\bar{X} = 3.88$)
- 4) ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมของชุมชน ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการบริการทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, 3.68) ประชาชนและกรรมการสภาตำบล

รับรู้สอดคล้องกันว่า เรื่องที่ชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การสร้างถนนและขุดลอกคูคลอง ($\bar{X} = 4.13$, 4.07) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ ร่วมมือกับหน่วยพัฒนาการของจังหวัดและประชาชน เพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.97$) ส่วนเรื่องที่กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการ รองลงมาคือ สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อช่วยในการวางแผนแก้ปัญหาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.92$)

5) ด้านกฎหมายและการปกครอง ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านกฎหมายและการปกครองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, 3.88) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ สิทธิหน้าที่ของประชาชนตามกฎหมาย ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนเรื่องที่กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ ลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินและทรัพย์สิน และความรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 3.98$)

6) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, 3.47) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการมากที่สุดคือ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ ร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา ($\bar{X} = 3.67$) ส่วนเรื่องที่กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ ร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมาคือ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป ($\bar{X} = 3.68$)

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ในด้านต่าง ๆ แยกพิจารณาเป็นรายจังหวัด ดังนี้

2.1 ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย
อิสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏ
ผลดังนี้

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย
อิสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.55$, 3.67) และประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุด
คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาคือ ด้านอนามัยและชีวิต
ครอบครัว ($\bar{X} = 3.71$) ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 3.70$) ด้านพัฒนาชุมชน
และร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.56$) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
($\bar{X} = 3.36$) และด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้
ว่าคุณชน ต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ
($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.79$)
ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 3.78$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.69$)
ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.54$) และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.45$)
ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียดของเรื่องในแต่ละด้าน ปรากฏผล
ดังนี้

1) ด้านการศึกษา ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการ
ด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) ส่วนกรรมการสภาตำบลมีการรับรู้ว่าคุณ
ชนมีความต้องการรับบริการด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ประชาชนและ
กรรมการสภาตำบลรับรู้สอดคล้องกันว่า เรื่องที่คุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ ความรู้
ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ และเรื่องที่คุณชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการ
รองลงมาคือ การจัดการศึกษาแก่ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้ ส่วนเรื่องที่คุณชน
สภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ

2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ประชาชนและกรรมการ-
สภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74 , 3.80$) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การคัดเลือกพันธุ์พืชที่ดี รองลงมาคือ การป้องกันโรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การรักษา และปรับปรุงดิน รองลงมาคือ การป้องกันโรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช

3) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ประชาชนและกรรมการสภา- ตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.71 , 3.69$) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการ มากที่สุดคือ การบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ รองลงมาคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ รองลงมาคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ

4) ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ประชาชนและ กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนและ ร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56 , 3.79$) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณ ชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การรักษาความสะอาดของชุมชน เช่น สร้างที่ทิ้งขยะ รองลงมาคือ การสร้างถนน การขุดลอกคูคลอง ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชน ต้องการการรับบริการมากที่สุดคือ การสร้างถนน การขุดลอกคูคลอง รองลงมาคือ การ อบรมการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล

5) ด้านกฎหมายและการปกครอง ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านกฎหมายและการปกครองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70 , 3.78$) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ สิทธิหน้าที่ของประชาชนตามกฎหมาย รองลงมาคือ กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินและทรัพย์สิน ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ กฎหมาย เกี่ยวกับที่ดินและ ทรัพย์สิน รองลงมาคือ ลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย และความรู้เกี่ยวกับสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

6) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ประชาชนและ กรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการรักษาและ

ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36 , 3.45$) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป รองลงมาคือ ร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา และร่วมกับชุมชนทำนุบำรุงโบราณวัตถุ โบราณสถาน ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ ร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา รองลงมาคือ ร่วมกับชุมชนทำนุบำรุงโบราณวัตถุ โบราณสถาน

2.2 ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย อีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏผลดังนี้

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย อีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78 , 3.76$) และประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 3.94$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.79$) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.79$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.63$) และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 4.03$) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.75$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.70$) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.58$) และด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียดของเรื่องในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านการศึกษา ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63 , 3.55$) ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรู้สึกสอดคล้องกันว่า เรื่องที่คุณชนต้องการรับบริการมากที่สุด

คือ ที่อ่านหนังสือหรือห้องสมุดประจำหมู่บ้าน รองลงมาคือ ความรู้ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์

2) ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ และอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, 4.04) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ วิธีใช้ยาปราบศัตรูพืช รองลงมาคือ การรักษาและปรับปรุงดิน ส่วนกรรมการสภาตำบล รู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช รองลงมาคือ การรักษาและปรับปรุงดิน

3) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, 3.70) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การสุขภาพและอนามัยในบ้าน เช่น แนะนำการทำส้วม รองลงมาคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ ส่วนกรรมการสภาตำบล รู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ รองลงมาคือ การสุขภาพและอนามัยในบ้าน เช่น แนะนำการทำส้วม

4) ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, 3.75) ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้สอดคล้องกันว่า เรื่องที่คุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การสร้างถนน การขุดลอก-คูคลอง และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ การอบรม การพัฒนาหมู่บ้านและตำบล ส่วน เรื่องที่กรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ แนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างมีความสุข

5) ด้านกฎหมายและการปกครอง ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านกฎหมายและการปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, 4.03) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การเลือกผู้นำท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน รองลงมาคือ สิทธิหน้าที่ของประชาชน

ตามกฎหมายและความรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่วนกรรมการสภาตำบล
 ระบุว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 รองลงมาคือ ลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย

6) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ประชาชนและ
 กรรมการสภาตำบล ระบุว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านการรักษาและ
 ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, 3.58) ประชาชนและกรรมการ
 สภาตำบลรับรู้สอดคล้องกันว่า เรื่องที่ชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การเผยแพร่
 ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป และเรื่องที่ประชาชนระบุว่าชุมชนต้องการ
 รับบริการ รองลงมาคือ รวบรวมประวัติความเป็นมาของประเพณีในท้องถิ่น ส่วนเรื่องที่
 กรรมการสภาตำบลระบุว่าชุมชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ การร่วมกับชุมชนในเทศกาล
 ต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา

2.3 ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากสหวิทยาลัย
 อีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ปรากฏผล
 ดังนี้

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากสหวิทยาลัย
 อีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ส่วน
 กรรมการสภาตำบลระบุว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการความรู้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
 ($\bar{X} = 3.25$) และประชาชนระบุว่าชุมชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้าน
 การพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง
 ($\bar{X} = 3.69$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.61$) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วม
 กิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.39$)
 และด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ ส่วนกรรมการสภาตำบลระบุว่าชุมชนต้องการ
 รับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา
 คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 3.49$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว
 ($\bar{X} = 3.22$) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.20$) ด้านการศึกษา
 ($\bar{X} = 3.14$) และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.99$) ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียดของเรื่องในแต่ละด้านปรากฏผล

ดังนี้

- 1) ด้านการศึกษา ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, 3.14) ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าสอดคล้องกันว่า เรื่องที่ชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การจัดการศึกษาแก่ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ รองลงมาคือ ที่อ่านหนังสือหรือห้องสมุดประจำหมู่บ้าน
- 2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนกรรมการสภาตำบลมีการรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การอบรมความรู้วิชาชีพระยะสั้น เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การทำอาหาร และการคัดเลือกพันธุ์พืชที่ดี รองลงมาคือ คำแนะนำการปลูกพืชผักสวนครัวโดยวิธีต่าง ๆ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การคัดเลือกพันธุ์พืชที่ดี รองลงมาคือ การร่วมมือกับท้องถิ่นค้นหาและสร้างอาชีพใหม่ให้ชุมชน
- 3) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนกรรมการสภาตำบลมีการรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ รองลงมาคือ การบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การสุขาภิบาลและอนามัยในบ้าน เช่น แนะนำการทำส้วม รองลงมาคือ การบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ
- 4) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนกรรมการสภาตำบลมีการรับรู้ว่า ชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชน

ต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การสร้างถนน การขุดลอกกุดคลอง รองลงมาคือ ร่วมมือกับหน่วยพัฒนาการของจังหวัด และประชาชน เพื่อพัฒนาหมู่บ้านและสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อช่วยในการวางแผน แก้ปัญหาท้องถิ่น ส่วนกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การจัดตั้งองค์กรในชุมชน เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดของชุมชน เช่น สร้างที่ทิ้งขยะ

5) ด้านกฎหมายและการปกครอง ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านกฎหมายและการปกครองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, 3.50) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย และสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามกฎหมาย รองลงมาคือ การ เป็นสื่อกลางกระจายข่าว เกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน และความรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย รองลงมาคือ การ เลือกผู้นำท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย

6) ด้านการรักษาและถ่ายถอดศิลปวัฒนธรรม ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านการรักษาและถ่ายถอดศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, 2.99) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ ประวัติความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในจังหวัด รองลงมาคือ รวบรวมประวัติความเป็นมาของประเพณีในท้องถิ่น ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ รวบรวมประวัตินุคคลสำคัญที่ทำประโยชน์ในท้องถิ่น เพื่อค้นคว้า รองลงมาคือ รวบรวมประวัติความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในจังหวัด

2.4 ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากสหวิทยาลัยอิสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดอุบลราชธานี ปรากฏผลดังนี้

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากสหวิทยาลัยอิสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.86, 4.02$) และประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 3.98$) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 3.91$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.86$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.72$) และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการทางวิชาการมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ ด้านกฎหมายและการปกครอง ($\bar{X} = 4.17$) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 4.03$) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ($\bar{X} = 3.97$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียดของเรื่องในแต่ละด้าน ปรากฏผล ดังนี้

- 1) ด้านการศึกษา ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72, 3.90$) ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้สอดคล้องกันว่า เรื่องที่คุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ ที่อ่านหนังสือหรือห้องสมุดประจำหมู่บ้าน และเรื่องที่คุณชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ บัณฑิตวิทยาลัยทางวิชาการ ส่วนเรื่องที่คุณชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ ความรู้ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ และการสอนหรือให้ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
- 2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10, 4.24$) และเรื่องที่คุณชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช รองลงมาคือ การรักษาและปรับปรุงดิน
- 3) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.86$, 3.97) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการป้องกันโรคต่าง ๆ รองลงมาคือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ รองลงมาคือ การบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ

4) ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, 4.03) และเรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การสร้างถนน การขุดลอกคูคลอง รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดของชุมชน เช่น สร้างที่ทิ้งขยะ ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การอบรมการพัฒนาหมู่บ้าน และตำบล รองลงมาคือ การสร้างถนน การขุดลอกคูคลอง

5) ด้านกฎหมายและการปกครอง ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านกฎหมายและการปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, 4.17) ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้สอดคล้องกันว่า เรื่องที่คุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการ รองลงมาคือ การเลือกผู้นำท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ส่วนเรื่องที่คุณชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการรองลงมาคือ ลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย

6) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, 3.86) และ เรื่องที่ประชาชนรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ วิทยาลัยครูร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา รองลงมาคือ รวบรวมประวัติความเป็นมาของประเพณีในท้องถิ่น ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป รองลงมาคือ รวบรวมประวัติบุคคลสำคัญที่ทำประโยชน์ในท้องถิ่น เพื่อค้นคว้า

3. เปรียบเทียบความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย
อิสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล พบว่า

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัยอิสาน-ใต้
ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ในด้านการศึกษา ด้านพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว
ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านกฎหมายและการปกครอง และด้านการรักษา
และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

เมื่อแยกเปรียบเทียบในรายละเอียดของเรื่องในแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

ด้านการศึกษา พบว่า ความต้องการของชุมชนในการรับบริการความรู้
ด้านการศึกษาตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่องพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน เรื่องการจัดการศึกษาแก่ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้
เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ และการ เข้าชมกิจกรรมทางวิชาการที่วิทยาลัยครูจัดขึ้น ส่วน
เรื่องความรู้ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ การศึกษาหาความรู้จากห้องสมุดของ
วิทยาลัย ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน การแนะแนวการศึกษาต่อแก่นักเรียนในโรงเรียน
การสอนภาษาอังกฤษ แก่ผู้ไม่ได้เรียนอยู่ในระบบโรงเรียน วิทยาลัยครู เป็นที่ปรึกษาทาง
วิชาการแก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นการสอนหรือให้ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน และมี
ประกาศ ข่าวสารทางวิชาการ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ พบว่า ความต้องการของชุมชนในการ
รับบริการความรู้ด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ ตามการรับรู้ของประชาชน และกรรมการ
สภาตำบล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่อง
พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกเรื่องคือ วิธีปรับปรุง
คุณภาพการทอ เสื้อ วิธีปรับปรุงคุณภาพการทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย การอบรมความรู้วิชาชีพ
ระยะสั้น เช่น การตัด เย็บ เสื้อผ้า การทำอาหาร การมองเห็นโรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช

การคัดเลือกพันธุ์พืชที่ดี วิธีใช้ยาปราบศัตรูพืช การรักษาและปรับปรุงดิน การเป็นผู้บริโภคที่ดี เช่น การเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพและราคาถูก การผลิตและจำหน่ายในรูปแบบสหกรณ์ การใช้เวลาว่างให้เกิดรายได้แก่สมาชิกของชุมชน การร่วมมือกับท้องถิ่นค้นหาและสร้างอาชีพใหม่ให้ชุมชน และคำแนะนำการปลูกพืชผักสวนครัวโดยวิธีการต่าง ๆ

ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว พบว่า ความต้องการของชุมชนในการรับบริการความรู้ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่องพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ส่วนเรื่องการเก็บรักษาและการถนอมอาหารและวิธีการเลี้ยงดูคนชรา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเรื่องการวางแผนครอบครัวการสุขภาพและอนามัยในบ้าน เช่น แนะนำการทำส้วม การบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ การร่วมมือกับจังหวัดจัดให้มีศูนย์เลี้ยงและอบรม เด็ก เล็กในชุมชน วิธีใช้ยาประเภทต่าง ๆ การป้องกันโรคต่าง ๆ การครองเรือนและการปรับตัวของคู่สมรส โทษของยาเสพติด เช่น บุหรี่ กัญชา การรักษาและป้องกันสิ่งแวดล้อม เป็นพิษ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่า ความต้องการของชุมชนในการรับบริการความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่องพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการร่วมมือในงานประเพณีต่าง ๆ ส่วนเรื่องการอบรมการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล การสร้างถนนและขุดลอกคูคลอง การจัดตั้งองค์กรในชุมชน เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน การจัดแข่งกีฬา เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน แนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างมีความสุข การจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ หรือสนาม เด็ก เล็กให้ชุมชน (อาจจัดนอกวิทยาลัยก็ได้) การจัดแสดงดนตรีร่วมกับชุมชนในบางโอกาส การรักษาความสะอาดของชุมชน เช่น สร้างที่ทิ้งขยะ การร่วมมือกับหน่วยพัฒนาการของจังหวัดและประชาชนเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน การส่งนักศึกษาออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท การสำรวจปัญหาและความต้องการของ

ชุมชน เพื่อช่วยในการวางแผนแก้ปัญหาท้องถิ่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านกฎหมายและการปกครอง พบว่า ความต้องการของชุมชนในการรับบริการความรู้ด้านกฎหมายและการปกครอง ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่องพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย อาจารย์จากวิทยาลัยครูเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย ส่วนเรื่อง การเลือกผู้แทนราษฎร การเลือกผู้นำท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย สิทธิหน้าที่ของประชาชนตามกฎหมาย การเสียภาษีอากร ภาษี การค้า กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน และทรัพย์สิน วิทยาลัยครูเป็นสื่อกลางกระจายข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน ความรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระเบียบปฏิบัติในการติดต่อกับหน่วยราชการต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม พบว่า ความต้องการของชุมชนในการรับบริการความรู้ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่องพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกเรื่องคือ การแสดงศิลปวัฒนธรรมในชุมชน เป็นบางโอกาส เช่น การละเล่นพื้นบ้าน การร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา เข้าชมศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ในวิทยาลัยครู ประวัติความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในจังหวัดร่วมกับชุมชนท่าบ่อสูง โบราณวัตถุ โบราณสถาน อบรมศิลปพื้นบ้านแก่กลุ่มผู้สนใจ เช่น การรำเซ็ง ทำประวัตินของท้องถิ่น รวบรวมไว้เพื่อค้นคว้า รวบรวมประวัตินบุคคลสำคัญที่ทำประโยชน์ในท้องถิ่น เพื่อค้นคว้า รวบรวมประวัติความเป็นมาของประเพณีในท้องถิ่น จัดนิทรรศการทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นครั้งคราว เป็นศูนย์รวมในการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป

4. ประชาชนและกรรมการสภาตำบลได้เสนอแนะความต้องการของชุมชนเพิ่มเติมในการรับบริการทางวิชาการจากสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ สรุปได้ดังนี้

4.1 ความต้องการเพิ่มเติมด้านการศึกษา สรุปได้ว่า ชุมชนต้องการให้ขยายการให้บริการไปตามหมู่บ้านอย่างทั่วถึง และต้องการหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ เพื่อให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ ของทางราชการได้ทันต่อเหตุการณ์

4.2 ความต้องการเพิ่มเติมด้านพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ สรุปได้ว่า ชุมชนต้องการให้ส่งเสริมอาชีพการเกษตรแผนใหม่ควรจัดหนังสือด้านการเกษตรไว้บริการ ต้องการให้มีการวิจัยว่า ปุ๋ยพืชอะไรจึงจะเหมาะสมกับสภาพของดิน ต้องการให้มีการจัดตลาดรับซื้อและจำหน่ายผลผลิตทางเกษตร

4.3 ความต้องการเพิ่มเติมด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว สรุปได้ว่า ชุมชนต้องการให้จัดอบรมให้ความรู้ตามตำบลต่าง ๆ และต้องการเอกสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาดที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น รวมทั้งต้องการแพทย์เคลื่อนที่ให้มาตรวจสุขภาพอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

4.4 ความต้องการเพิ่มเติมด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน สรุปได้ว่า ชุมชนต้องการให้มีการอบรมเรื่องการวางแผนในการทำงาน และให้มีการติดตามการปฏิบัติงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการอบรมคณะกรรมการหมู่บ้านทุก 2 เดือน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และต้องการให้สนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล โดยจัดหมู่บ้านตัวอย่างอย่างน้อยอำเภอละ 1 หมู่บ้าน เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนา

4.5 ความต้องการเพิ่มเติมด้านกฎหมายและการปกครอง สรุปได้ว่า ชุมชนต้องการให้จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ดินและทรัพย์สินเป็นกลุ่มตำบล และต้องการให้จัดนักกฎหมายมาแนะนำเรื่องกฎหมายอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ตลอดทั้งต้องการให้จัดรายการวิทยุเรื่องกฎหมาย โดยไม่ต้องเปิดเพลง เพราะจะทำให้เสียเวลาในการฟัง และต้องการให้ส่งเสริมความเข้าใจเรื่องระบอบประชาธิปไตย และพรรคการเมือง

4.6 ความต้องการเพิ่มเติมด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม สรุปได้ว่า ชุมชนต้องการให้เปิดสอนความรู้ทางดนตรีแก่ชาวบ้าน และต้องการให้ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

อภิปรายผลและข้อ เสนอแนะ

1. เมื่อพิจารณาถึงความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจาก สหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล พบว่า ประชาชน และกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการทางวิชาการรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ใน ระดับมาก (ตารางที่ 54) ประชาชนให้คะแนนความต้องการ เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดดังนี้คือ ด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ กฎหมายและการปกครอง อนามัยและชีวิต ครอบครัว การพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน การศึกษา และการรักษาและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม ส่วนกรรมการสภาตำบลให้คะแนนความต้องการ เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ กฎหมายและการปกครอง การพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมชุมชน อนามัยและชีวิตครอบครัว ด้านการศึกษา และการรักษาและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม สรุปแล้วทั้งประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการ ทางวิชาการด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพมากที่สุด ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลัน จุมปาแผด (2520: 87) ที่พบว่า กลุ่มสมาชิก สภาตำบลและประชาชนโดยส่วนรวมคาดหวังว่า สถาบันอุดมศึกษาควรให้บริการสังคมทั้ง 5 ด้านให้มาก และให้คะแนน เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ เนื้อหาด้านการ เกษตร เศรษฐกิจ การศึกษา อนามัยและชีวิตครอบครัว และด้านการปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของ ศิริวรรณ เสรีจิตวงศ์ (2520: จ) ที่ศึกษา เรื่องความพร้อมในการให้บริการทาง ด้านวิชาการแก่ชุมชนของวิทยาลัยครูมหาสารคามและความต้องการรับบริการของประชาชนใน เขตความรับผิดชอบ ได้เสนอผลการวิจัยว่า ประชาชนร้อยละ 90 ขึ้นไป ต้องการรับบริการ ทางวิชาการด้าน เศรษฐกิจและอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านอนามัยและโภชนาการ ด้านการศึกษาทั่วไป และด้านการปกครอง ตามลำดับ สาเหตุที่ประชาชนและกรรมการ- สภาตำบลมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพมากที่สุด อาจ เนื่องจากว่า ประชาชนและกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ตาราง ที่ 4, 5) จึงต้องการความรู้ด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนางานอาชีพ ของตนให้สามารถเพิ่มพูนรายได้ที่จะนำมาจุนเจือครอบครัว เนื่องจากประชาชนและกรรมการ- สภาตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาทต่อเดือน ซึ่งถือว่าเป็นรายได้เฉลี่ยที่น้อยมาก ประกอบกับประชาชนและกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา ถือว่าเป็นการศึกษาระดับพื้นฐานเท่านั้น ยังไม่มีการสอน เทคนิควิธีหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ

เกี่ยวกับงานอาชีพ จึงไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนมาพัฒนางานอาชีพของตนให้สามารถเพิ่มผลผลิตให้มากยิ่งขึ้น และจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนและกรรมการสภาตำบลมีความต้องการรับบริการความรู้ทางวิชาการอยู่ในระดับมากในทุกด้าน (ตารางที่ 54) แต่ผลการวิจัยของ กนก ไบบัว (2524: 48) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นตรงกันคือ การให้บริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในด้านการปกครอง ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการศึกษา และด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวที่ทำอยู่ในปัจจุบันยังมีน้อย และควรทำให้มากกว่าเดิม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธีระ ทานควนิช (2517: 82) พบว่า งานบริการด้านวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสนยังมีการปฏิบัติมีน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์ อาจารย์มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว ขาดผู้นำในการให้บริการทางวิชาการและไม่เป็นความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์ภิญโญ ธรรมคุณ (2529: 109) ที่พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง เกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการอยู่ในระดับต่ำ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังอยู่ในระดับสูง ทั้งโดยส่วนรวมและในงานแต่ละด้านของการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งได้แก่ งานให้การศึกษาแก่ชุมชน งานบริการชุมชน และงานส่งเสริมและพัฒนาชุมชน จากผลการวิจัยนี้ แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่า ในปัจจุบันวิทยาลัยครูได้แสดงบทบาทในงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชนยังไม่มากเท่าที่ควรจะเป็น และมีความคาดหวังว่าวิทยาลัยครู ควรจะได้แสดงบทบาทให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย (น้อย สุปิงคลัด 2518: 69-80) ที่พบว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูปฏิบัติงานด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนน้อยกว่าการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ของวิทยาลัยครู ซึ่งวิทยาลัยครุน่าจะได้ปรับปรุงและทบทวนงานด้านนี้อย่างจริงจัง เพราะเป็นงานที่มีประโยชน์ในการยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศให้มีการกินดีอยู่ดี มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนตามกำลังความสามารถ มีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง มีสิทธิในฐานะพลเมืองที่จะมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพเพิ่มเติม และมีโอกาสยกฐานะตนเองอันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองอย่างทัดเทียมกัน (พรณมยุพา นพริก 2529: 61-67) เป้าหมายในการให้บริการชุมชนของ

สถาบันอุดมศึกษา ควรสอดคล้องกับหลักการพัฒนาชุมชนคือ ให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองได้ ลดการพึ่งพาผู้ให้บริการ ประชาชนสามารถพัฒนาตนเอง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สถาบัน อุดมศึกษา เป็นฝ่ายที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือทางด้านวิชาการถ่ายทอดความรู้ความก้าวหน้า ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปสู่ประชาชน ให้ประชาชนสามารถแก้ไขปัญหาและสามารถ ช่วยเหลือตนเองได้ (ศิริชัย อิศสระโชติ 2526 : 99) ฉะนั้นการให้บริการแก่ชุมชนของ สถาบันอุดมศึกษาควรให้บริการตามความต้องการของผู้รับบริการจึงจะ เกิดประโยชน์สูงสุด จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย- อีสาน-ใต้ นั้นต้องการรับบริการในเรื่องการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ เป็นอันดับหนึ่ง รอง ลงมาคือ กฎหมายและการปกครอง อันดับสุดท้ายคือ การรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม แต่จากผลการวิจัยของ มยุรี กุญแจทอง (2527 : 114) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าบทบาทในการให้บริการชุมชนที่วิทยาลัยครูกระทำสูงสุด เป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม รองลงมาได้แก่ การพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อันดับสุดท้าย ได้แก่ การพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ และงานวิจัยของ สถิตย์ กองคำ (2526 : 222-223) พบว่า งานบริการชุมชนที่ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิบัติ มากที่สุดคือ งานด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการทั่วไป รองลงมาคือ งานด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ การพัฒนาชุมชนและการร่วมกิจกรรมชุมชน กฎหมายและการปกครอง การพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ และการอนามัยและชีวิตครอบครัว ตามลำดับ และ ประสิทธิ์ เทียมเดช (2521 : 50) ได้วิจัยเรื่อง การบริการชุมชนของวิทยาลัยครู ตาม ทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ครูและผู้นำท้องถิ่นในเขตการศึกษา 5 พบว่า การจัดลำดับ ความสำคัญของกิจกรรมการบริการชุมชนในด้านต่าง ๆ กลุ่มผู้บริหารการศึกษาและครู ให้ ความสำคัญแก่การบริการด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการไว้เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ การบริการด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ ส่วนผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่การ บริการด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ เป็นอันดับหนึ่ง สรุปแล้วคือ วิทยาลัยครูให้บริการ ทางวิชาการแก่ชุมชนไม่สอดคล้องกับความต้องการรับบริการของชุมชน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ วิรัตน์ จุมปาแฝด (2520 : 87) ที่ว่า สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมในด้านการให้บริการ อยู่ในวงจำกัด เฉพาะด้าน เช่น ด้านการศึกษา ในขณะที่ประชาชนมีความต้องการรับบริการ ด้านการ เกษตรมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจ เป็น เพราะ ว่าวิทยาลัยครูมีผู้รอบรู้ทางการศึกษา มากกว่าด้านอื่น ๆ

2. เมื่อพิจารณาถึงความต้องการรับบริการทางวิชาการของชุมชนในแต่ละด้าน
ปรากฏผล ดังต่อไปนี้

1) ด้านการศึกษา ประชาชนรับรู้ว่าชุมชนต้องการรับบริการด้านการศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่า ชุมชนมีความต้องการ
รับบริการด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กรรมการ-
สภา ตำบลที่เคยผ่านการฝึกอบรมจากทางราชการมีถึง 63 % จึงอาจมีแนวความคิดว่าการจะ
พัฒนาหมู่บ้านและตำบลนั้น ต้องพัฒนาให้คนมีการศึกษาเสียก่อน จึงจะพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้ผล
ส่วนความรู้ด้านการศึกษาที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือ การจัดการศึกษาแก่ผู้ที่อ่านหนังสือ
ไม่ออกเขียนไม่ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เพียงระดับประถมศึกษา
ปีที่ 4 เท่านั้น (ตารางที่ 4) และมีประชาชนบางส่วนในภาคอีสาน ยังขาดการศึกษาอยู่เป็น
จำนวนมาก เช่น จังหวัดสุรินทร์มีประชากรที่อ่านหนังสือไม่ออกถึง 66,431 คน นครราชสีมา
113,657 คน และอุบลราชธานี 57,986 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2523) ฉะนั้นความ
ต้องการของประชาชนในเรื่องนี้จึงมาเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนกรรมการสภาตำบลนั้น ต้องการรับ
บริการ เรื่องที่อ่านหนังสือ ท้องสมุดประจำหมู่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการสื่อสารคมนาคม
ที่จะนำวิทยากรต่าง ๆ เข้าไปสู่หมู่บ้าน ตำบล ไม่สะดวกเท่าที่ควร ดังนั้นกรรมการสภาตำบล
จึงมีความต้องการที่จะให้ประชาชนในความปกครองของตนได้รับข่าวสารความรู้ จากที่อ่าน
หนังสือ หรือท้องสมุดประจำหมู่บ้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน
ที่วิทยาลัยครูปฏิบัติ ข้อค้นพบดังกล่าวมีงานวิจัยที่ยืนยันได้ว่าวิทยาลัยครูยังไม่สามารถให้บริการ
ทางวิชาการตรงกับวัตถุประสงค์ของประชาชนในท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่ ดัง เช่นผลการ
วิจัยของ สถิตย์ กองคำ (2526 : 204) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ เคยให้บริการ
ทางวิชาการด้านการศึกษาเรื่อง การจัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา และการเชิญครู
หรือประชาชนในชุมชนมาชมและร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่วิทยาลัยครูจัดขึ้น และเผยแพร่
เอกสารทางวิชาการ จากโครงการให้บริการทางวิชาการด้านการศึกษาของสหวิทยาลัย
อีสาน-ใต้ ได้ให้บริการ เรื่อง การจัดฝึกอบรมครูประจำการและประชาชนในท้องถิ่น ให้
ความรู้โดยสื่อทางไกล เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งถือว่าสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ยังให้บริการ
ทางวิชาการด้านการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น อาจเป็นเพราะ
ว่า ขาดงบประมาณ เนื่องจากโครงการต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่ชุมชนส่วนใหญ่จะใช้เงิน

บำรุงการศึกษาที่เก็บจากนักศึกษาซึ่งควรใช้ไปในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ถ้านำเงินบำรุงการศึกษาไปให้บริการกับประชาชนทั่วไป ทำให้นักศึกษาได้ประโยชน์ไม่เต็มที่ (ศิริชัย อิศสระโชติ 2527 : 98) เมื่อมีงบประมาณจำกัดทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคอย่างอื่นตามมา เช่น ปัญหาเรื่องขาดวัสดุอุปกรณ์ ฉะนั้นวิทยาลัยครูควรทบทวน พิจารณาทางงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อจะได้ดำเนินการสนองตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ประชาชนและกรรมการสภาตำบล ระบุว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, 3.90) และเรื่องที่ประชาชนต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกัน โรคระบาดสัตว์ ระบาดพืช และเรื่องที่กรรมการสภาตำบลต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การรักษาและปรับปรุงดิน รองลงมาคือ การป้องกันโรคระบาดพืช ระบาดสัตว์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนและกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม (ตารางที่ 4, 5) ซึ่งมีการปลูกข้าว ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ จึงต้องการความรู้ เรื่องยาป้องกันโรคระบาด สัตว์และพืช ประกอบกับพื้นดินส่วนใหญ่ใช้ในการเพาะปลูก แต่ดินมีคุณภาพต่ำเป็นส่วนมาก เพราะเกิดจากการละลายตัวของหินชุดโคราช ไม่อุ้มน้ำ น้ำซึมผ่านได้สะดวก มีอินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุที่พืชต้องการต่ำ และเป็นดินที่พังทลายง่าย (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ 2527 : 34) จึงทำให้ชุมชนต้องการความรู้ เรื่องการรักษาและปรับปรุงดิน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนที่วิทยาลัยครูปฏิบัติ จากผลการวิจัยของ สติศย์ กองคำ (2526 : 205) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เคยให้บริการด้านพัฒนาทาง เศรษฐกิจและอาชีพ เรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายในรูปสหกรณ์ การให้ความร่วมมือในการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการอบรมวิชาช่างต่าง ๆ และจากผลการวิจัยของ มยุรี งามทอง (2527 : 116) พบว่า ผู้บริหารเห็นว่าบทบาทด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพที่กระทำสูงสุดเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นหรือเอกชนฝึกอบรมประชาชน เกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้ได้ผล รองลงมาได้แก่ ให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม อันดับสุดท้ายได้แก่ จัดอบรมวิชาช่างปุ๋ยระยะสั้นแก่ประชาชน และครูเห็นว่าบทบาทที่กระทำสูงสุดเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ ให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชไร่แก่เกษตรกร อันดับสุดท้ายได้แก่ จัดอบรมวิชาช่าง เครื่องยนต์ระยะสั้นแก่ประชาชน และจากโครงการให้บริการทาง

วิชาการ ด้านพัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ได้ให้บริการ เรื่อง การเลี้ยงไก่บ้าน การขุมโลหะด้วยไฟฟ้าและไม่ใช้ไฟฟ้า สาริตและทดลอง การทำงานในไร งานช่างชนบท หมู่บ้านสหกรณ์ตัวอย่าง เศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน ซึ่งถือว่าไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน จากข้อค้นพบดังกล่าว เป็นเครื่องยืนยันว่าวิทยาลัยครูยังไม่สามารถ สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยครูไม่พร้อมในด้าน บุคลากรและอุปกรณ์ที่จะสนับสนุนการให้บริการทางด้านความรู้ เรื่องการปรับปรุงดินเพื่อประโยชน์ ในการทำการ เกษตรกรรมที่ได้ผล จึงควรอย่างยิ่งที่วิทยาลัยครูต้องรีบแก้ไขในเรื่องนี้

3) ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, 3.64) และ เรื่องที่ประชาชนและกรรมการสภาตำบลต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การป้องกันโรคต่าง ๆ รองลงมาคือ เรื่องการบริโภคอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ และการสุขาภิบาลและการอนามัยในบ้าน เช่น ณะการทำส้วม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชนบทมีปัญหามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ จากรายงานของสถานีวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล รายงานเอาไว้ว่าเด็กไทยอายุ ต่ำกว่า 5 ขวบตายเพราะโรคขาดอาหาร และโรคต่อเนื่องมีละกว่า 55,000 คนที่รอดตาย แต่ก็เป็นโรคขาดสารอาหารที่สำคัญระยะเริ่มต้น ระยะปานกลาง และระยะรุนแรงอีก 4 ล้าน 2 แสนคน (คูปริทัศน์ 2524 : 20) ประชากรส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กในชนบทเป็นโรค ขาดอาหารประมาณ 70 % อันเนื่องจากการไม่รู้จักหลักการโภชนาการ (ประทวน อิศรพงศ์ 2526 : 30-33) และในชนบทนั้นส่วนใหญ่โรงพยาบาลยังมีไม่ถึงถึง ฉะนั้นความรู้เรื่องการ ป้องกันโรคต่าง ๆ จึง เป็นความต้องการของชุมชนเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ เจมส์ (James 1970 : 2673-A) ที่พบว่า ความต้องการที่จำเป็นมาก ได้แก่ ความรู้ เกี่ยวกับความปลอดภัย สุขภาพ อาหาร และโภชนาการ และสอดคล้องกับการให้บริการทาง วิชาการแก่ชุมชนที่วิทยาลัยครูเคยปฏิบัติ จากผลการวิจัยของ สถิตย์ กองคำ (2526 : 205) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เคยให้บริการ เรื่องความรู้เกี่ยวกับสุขาภิบาลและการจัดบ้านเรือน อย่างถูกวิธี การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของชุมชน แนะนำและ เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว และการให้ความรู้เกี่ยวกับการ ถนอมอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ภูงามทอง (2527 : 117) ที่พบว่า

ผู้บริหารและอาจารย์คาดหวังว่าบทบาทที่ควรจะทำเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารให้ถูกหลักอนามัย ความรู้เกี่ยวกับการสงวนคุณค่าทางอาหาร เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ และจากโครงการให้บริการทางวิชาการด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวของมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ได้ให้บริการ เรื่อง โทษของยาเสพติด คหกรรมเพื่อชนบท สุขศาสตร์เพื่อชนบท ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน แต่สำหรับ เรื่องโทษของยาเสพติดนั้น เป็นนโยบายของกรมการฝึกหัดครูที่ให้อำนาจโครงการนี้ วิทยาลัยครูไม่ได้กำหนดเอง ซึ่งถือว่าไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพราะชุมชนต้องการรับบริการความรู้เรื่อง การป้องกันโรคต่าง ๆ มากที่สุด วิทยาลัยครูควรที่จะให้บริการในเรื่องนี้ให้มาก

4) ด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ประชาชนและกรรมการสภาตำบลรับรู้ว่าคุณชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, 3.66) และเรื่องที่ประชาชนและกรรมการสภาตำบลต้องการมากที่สุดคือ การสร้างถนนและขุดลอกคูคลอง ประชาชนต้องการรองลงมาคือ ร่วมมือกับหน่วยพัฒนาการของจังหวัดและประชาชนเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ส่วนกรรมการสภาตำบลต้องการรองลงมาคือ สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อช่วยในการวางแผนแก้ปัญหาท้องถิ่นที่เป็น เช่นนี้ เพราะสภาพชีวิตในชนบทนั้นประชาชนและกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ตารางที่ 4, 5) ฉะนั้นถนนจึงเป็นหัวใจสำคัญเพราะเป็นเส้นทางลำเลียงผลผลิตออกไปจำหน่าย และคูคลองก็เป็นแหล่งน้ำสำคัญในการเพาะปลูก จึงถือว่าเป็นความต้องการอันดับหนึ่งของชุมชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนของวิทยาลัยครู จากผลการวิจัยของ สถิตย์ กองคำ (2526 : 206) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เคยให้บริการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน เรื่องการส่งเสริมและให้ความร่วมมือในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ และร่วมกับวัดจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจของคนในชุมชน ส่วนกิจกรรมอื่นไม่เคยปฏิบัติเลย และงานวิจัยของ มยุรี งามทอง (2527 : 119-120) พบว่า ผู้บริหาร เห็นว่าบทบาทด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชนที่กระทำสูงสุด เป็นอันดับ 1 ได้แก่ สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่กิจกรรมอาสาพัฒนาชนบท รองลงมาได้แก่ สนับสนุนให้ความร่วมมือในการก่อสร้างสิ่งอัน เป็นสาธารณประโยชน์ และจากโครงการให้บริการทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชนของมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ได้ให้บริการ

เรื่องส่ง เสริมโครงการพระราชดำริซึ่งเป็นสิ่งที่ชุมชนปรารถนา แต่ในทางปฏิบัติแล้วยังไม่อาจทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบประสานงานที่เป็นระบบชัดเจน โครงการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลายด้าน ซึ่งต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายมาช่วยกัน ทำให้ขาดการประสานงาน ประสิทธิภาพในการทำงานไม่สมบูรณ์เต็มที่ (ศิริชัย อิศสระโชติ 2528 : 99)

5) ด้านกฎหมายและการปกครอง ประชาชนและกรรมการสภาตำบล ระบุว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านกฎหมายและการปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80, 3.88$) และเรื่องที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือ สิทธิหน้าที่ของประชาชน ตามกฎหมาย ส่วนกรรมการสภาตำบลต้องการรับบริการ เรื่องลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด ประชากรทั้ง 2 กลุ่มต้องการรับบริการรองลงมาคือ กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแจ้งเกิด ตาย กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินและทรัพย์สิน และความรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเท่านั้น (ตารางที่ 4) ความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนอาจไม่เพียงพอกับความต้องการในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน เนื่องจากการอยู่ร่วมกันในสังคมต้องเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ฉะนั้นประชาชนจึงมีความต้องการที่จะรู้ว่าสิทธิและหน้าที่ของตนตามกฎหมายนั้นมีอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้อง และในการดำเนินชีวิต เขาก็ต้องการความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวันด้วย เพราะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว และต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้นด้วยจึงจะอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข ส่วนความต้องการของกรรมการสภาตำบลนั้นคือ ลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรม เสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่น หรือการฝึกอบรมผู้นำทางเกษตรกรและอื่น ๆ (ตารางที่ 5) อาจจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยค่อนข้างมาก ประกอบกับการปกครองในท้องถิ่นจะต้องมีการเลือกตั้ง กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ถ้าชุมชนไม่เข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยแล้ว ก็อาจทำให้เกิดความวุ่นวายได้ เรื่องนี้จึง เป็นความต้องการอันดับหนึ่งของกรรมการสภาตำบล ซึ่งสอดคล้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนที่วิทยาลัยครูเคยปฏิบัติ จากผลการวิจัยของสถิตย์ กองคำ (2526 : 206-207) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เคยให้บริการความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย

และสิทธิหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย และความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน และจากโครงการให้บริการทางวิชาการด้านกฎหมายและการปกครองของมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ได้ให้บริการ เรื่องกฎหมายชาวบ้าน โรงเรียนประชาธิปไตยตัวอย่างซึ่งถือว่าสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

6) ด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ประชาชนและกรรมการสภาตำบล รับรู้ว่าชุมชนมีความต้องการรับบริการด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49, 3.47$) เรื่องที่ประชาชนและกรรมการสภาตำบล ต้องการรับบริการมากที่สุดคือ การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป รองลงมาคือ ร่วมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา ซึ่งสอดคล้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนที่วิทยาลัยครูเคยปฏิบัติ จากผลการวิจัยของ มยุรี งามทอง (2527 : 118) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าบทบาทด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่กระทำสูงสุดเป็นอันดับ 1 ได้แก่ จัดและร่วมมือในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ รองลงมา ได้แก่ จัดการแสดงนิทรรศการอันเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทั้งในและนอกวิทยาลัย และเป็นศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันทนา ไชยกิจ (2526 : 82) ที่ว่า กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมที่วิทยาลัยครูในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้จัดให้กับเยาวชน นักศึกษา และประชาชน แล้วได้รับความสนใจและความสำเร็จมากที่สุด คือ การจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น อาทิ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแห่เทียนพรรษา และประเพณีลอยกระทง รองลงมาได้แก่ การจัดประกวดมารยาท และการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรม ตามลำดับ และจากโครงการให้บริการด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ได้ให้บริการ เรื่องงานส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โครงการพัฒนานุเคราะห์ศิลปวัฒนธรรม โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือว่าสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

3. การเปรียบเทียบความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการจากมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล

ความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการด้านการศึกษา พัฒนา เศรษฐกิจและอาชีพ อนามัยและชีวิตครอบครัว พัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน กฎหมาย

และการปกครอง และด้านการรักษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม จากมหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความต้องการรับบริการทางวิชาการของชุมชนตามการรับรู้ของประชาชนและกรรมการสภาตำบล เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชากรทั้ง 2 กลุ่มมีความใกล้ชิดกันทางสภาพวัฒนธรรมและสังคมที่เกี่ยวกับการศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพ อนามัย และชีวิตครอบครัว พัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน กฎหมายและการปกครอง การรักษา และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม เกินกว่าที่จะแยกเป็น 2 กลุ่มโดยเด็ดขาดได้ ซึ่งไม่ตรงกับงานวิจัยของ วิลัน จุมปาแฝด (2520 : 92) ที่ว่า ประชาชนและกรรมการสภาตำบล มีความคาดหวัง เกี่ยวกับการบริการสังคมในเนื้อหาทางการศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านการปกครอง เศรษฐกิจ การเกษตร อนามัย และชีวิตครอบครัวไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อการพัฒนาบริการทางวิชาการแก่ชุมชนของวิทยาลัยครู

1. เนื่องจากได้ค้นพบว่า การดำเนินงานให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนของวิทยาลัยครูนั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในบางเรื่อง ควรได้พิจารณาเอาผลการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม เช่น เพิ่มปริมาณงานด้านที่ชุมชนเห็นว่าเป็นความสำคัญมาก แล้วลดทางด้านที่มีความสำคัญน้อยกว่าลงบ้าง เพื่อนำกำลังมาเพิ่มด้านที่สำคัญกว่านั้นได้เต็มที่
2. เนื่องจากโครงการบริการชุมชนแต่ละแห่งจะซ้ำกัน วิทยาลัยครูควรร่วมมือกันอย่างจริงจังในการให้บริการชุมชน อาจจัดเป็นโครงการร่วมระหว่างวิทยาลัยแต่ละแห่ง จะทำให้กำลังทรัพยากรที่กระจายกันอยู่ในแต่ละแห่งสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่ม พอที่จะทำให้โครงการร่วมนั้นบรรลุผลสำเร็จได้โดยง่าย
3. วิทยาลัยครูควรจะได้นำผลการวิจัยที่แสดงถึงความต้องการของชุมชนที่จะได้รับความรู้ทางวิชาการด้านต่าง ๆ จากวิทยาลัยครู มาประกอบการพัฒนาหลักสูตรด้วย เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและวิจัยความต้องการของชุมชนในการรับบริการทางวิชาการ โดยศึกษาจากประชาชนแต่ละกลุ่มอาชีพ จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และการลุ่มตัวอย่างควรมีการกำหนดสัดส่วนของเพศด้วย เพราะความต้องการของประชาชนที่เป็นเพศหญิงอาจมีอะไรที่แตกต่างไปจากเพศชายก็เป็นได้
2. ควรจะศึกษารูปแบบการให้บริการแก่ชุมชนที่จะสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด
3. ความต้องการรับบริการทางวิชาการของชุมชนแต่ละแห่งจะไม่เหมือนกัน จึงควรศึกษาและวิจัยความต้องการของชุมชนแต่ละจังหวัดที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย